

Uvoz mlijeka i mliječnih proizvoda iz trećih zemalja

Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane

Sadržaj

I. OPĆE ODREDBE	2
Definicije pojmova	2
Odobrene treće zemlje ili državna područja trećih zemalja	2
Odobreni objekti za izvoz u trećim zemljama.....	3
Odobrene granične veterinarske postaje (GVP).....	3
Prethodna najava dolaska pošiljke proizvoda na GVP.....	4
Prekršajne odredbe	5
Veterinarski pregledi	5
Provođenje službenog uzorkovanja pošiljaka proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih ljudskoj potrošnji prilikom uvoza	5
Visina pristojbe za obavljene veterinarske preglede	6
II. VETERINARSKO – ZDRAVSTVENI UVJETI ZA UVOZ.....	6
Veterinarski certifikati.....	6
Obrasci veterinarskih certifikata	7

I. OPĆE ODREDBE

Mlijeko i mliječni proizvodi namijenjeni ljudskoj potrošnji su:

- sirovo mlijeko,
- mliječni proizvodi,
- kolostrum,
- proizvodi na bazi kolostruma.

Definicije pojmova

(iz Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla)

„sirovo mlijeko” je mlijeko koje nastaje izlučivanjem mliječne žlijezde životinja iz uzgoja koje nije zagrijavano na temperaturi većoj od 40 °C niti je bilo podvrgnuto nekom drugom postupku koji ima isti učinak;

„mliječni proizvodi” su prerađeni proizvodi koji nastaju preradom sirovog mlijeka ili daljnjom preradom tako prerađenih proizvoda;

„kolostrum” je tekućina bogata antitijelima i mineralima, koja se najviše tri do pet dana nakon poroda izlučuje iz mliječnih žlijezdi životinja koje daju mlijeko, a prije proizvodnje sirovog mlijeka;

„proizvodi na bazi kolostruma“ su prerađeni proizvodi koji su dobiveni preradom kolostruma ili daljnjom preradom takvih prerađenih proizvoda.

Odobrene treće zemlje ili državna područja trećih zemalja

Pošiljke sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda, kolostruma i proizvoda na bazi kolostruma mogu se uvoziti u Europsku uniju iz trećih zemalja i državnih područja trećih zemalja koja su od Europske komisije odobreni za izvoz u Europsku uniju.

Popis trećih zemalja ili državnih područja trećih zemalja iz kojih je odobreno unošenje pošiljaka sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda, kolostruma i proizvoda na bazi kolostruma u Europsku uniju/ Republiku Hrvatsku uz navođenje vrste termičke obrade koja se zahtijeva za takve proizvode pri uvozu, ovisno o situaciji zdravlja životinja u zemlji podrijetla, naveden je u tablici iz Priloga I Uredbe Komisije (EU) br. 605/2010 od 2. srpnja 2010. o uvjetima zdravlja životinja i javnog zdravlja te uvjetima veterinarskog certificiranja za unošenje sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda, kolostruma i proizvoda na osnovi kolostruma namijenjenih prehrani ljudi u Europsku uniju.

Ukoliko se mlijeko i mliječni proizvodi uvoze iz trećih zemalja ili državnih područja trećih zemalja u kojima je zdravstveni status životinja u odnosu na bolesti (prije svega slinavke i šapa) nezadovoljavajući tada sirovo mlijeko ili od njega dobiveni mliječni proizvodi moraju biti podvrgnuti odgovarajućem postupku termičke obrade.

Zahtjevi za termičku obradu sirovog mlijeka i od njega dobivenih mliječnih proizvoda se razlikuju ovisno o tome da li se uvoze:

- iz treće zemlje ili državnog područja treće zemlje u kojima nema rizika od bolesti slinavke i šapa; ili
- iz treće zemlje ili državnog područja treće zemlje u kojoj je izbila bolest slinavke i šapa ili u kojima je provedeno cijepljenje protiv te bolesti u proteklih 12 mjeseci.

Države članice odobravaju uvoz pošiljaka:

- sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda, kolostruma i proizvoda na bazi kolostruma, bez posebnih zahtjeva za toplinskom obradom, iz trećih zemalja ili njihovih dijelova navedenih u stupcu A tablice iz Priloga I [Uredbe Komisije \(EU\) br. 605/2010](#);
- mliječnih proizvoda dobivenih od sirovog mlijeka krava, ovaca, koza ili bivolica iz trećih zemalja ili njihovih dijelova navedenih u stupcu B tablice iz Priloga I [Uredbe Komisije \(EU\) br. 605/2010](#), u kojima nema rizika od bolesti slinavke i šapa, pod uvjetom da su takvi mliječni proizvodi bili termički obrađeni na način kako je propisano u članku 3. [Uredbe Komisije \(EU\) br. 605/2010](#);
- mliječnih proizvoda dobivenih od sirovog mlijeka krava, ovaca, koza i bivolica ili kad je izričito dozvoljeno u Prilogu I. od deva vrste *Camelus dromedarius* iz trećih zemalja ili njihovih dijelova u kojima postoji rizik od bolesti slinavke i šapa navedenih u stupcu C tablice iz Priloga I. [Uredbe Komisije \(EU\) br. 605/2010](#) pod uvjetom da su takvi mliječni proizvodi toplinski obrađeni ili dobiveni od sirovog mlijeka koje je toplinski obrađeno na način kako je to propisano u članku 4.(1) [Uredbe Komisije \(EU\) br. 605/2010](#);
- mliječnih proizvoda dobivenih od sirovog mlijeka životinja različitih od krava, ovaca, koza i bivolica iz trećih zemalja ili njihovih dijelova u kojima postoji rizik od bolesti slinavke i šapa navedenih u stupcu C tablice iz Priloga I. [Uredbe Komisije \(EU\) br. 605/2010](#) pod uvjetom da su takvi mliječni proizvodi toplinski obrađeni ili dobiveni od sirovog mlijeka koje je toplinski obrađeno na način kako je to propisano u članku 4.(2) [Uredbe Komisije \(EU\) br. 605/2010](#).

Odobreni objekti za izvoz u trećim zemljama

Osim što moraju dolaziti iz odobrenih trećih zemalja ili odobrenih državnih područja trećih zemalja pošiljke sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda, kolostruma i proizvoda na bazi kolostruma koje se uvoze u Europsku uniju/Republiku Hrvatsku moraju biti proizvedene i dolaziti iz objekata koji su od Europske komisije odobreni za izvoz u Europsku uniju.

Popis odobrenih objekata u trećim zemljama za izvoz sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda, kolostruma i proizvoda na bazi kolostruma u Europsku uniju/Republiku Hrvatsku je dostupan na sljedećoj mrežnoj stranici Europske komisije:

https://webgate.ec.europa.eu/sanco/traces/output/non_eu_listsPerActivity_en.htm#

Odobrene granične veterinarske postaje (GVP)

Pošiljke mlijeka i mliječnih proizvoda iz trećih zemalja je dozvoljeno unositi na područje Europske unije/Republike Hrvatske jedino preko graničnih prijelaza na kojima se nalaze

granične veterinarske postaje (GVP) odobrene za obavljanje veterinarskih pregleda proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih ljudskoj potrošnji na kojima će granični veterinarski inspektor obaviti veterinarski pregled pošiljke proizvoda kako bi provjerio da li proizvodi udovoljavaju propisanim veterinarsko – zdravstvenim zahtjevima za uvoz.

Popis GVP Republike Hrvatske sa svim kontakt podacima dostupan je na sljedećoj mrežnoj stranici Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane:

<http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/veteInspekcija/11mj%202015%20GVP%20-%20BIP.pdf>

Popis svih GVP u Europskoj uniji je dostupan na mrežnoj stranici Europske komisije (DG Sante) preko sljedeće poveznice:

http://ec.europa.eu/food/animal/bips/bips_contact_en.htm

U Republici Hrvatskoj su za obavljanje veterinarskih pregleda pri unosu proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih ljudskoj potrošnji odobrene GVP Bajakovo (prema Republici Srbiji), GVP Stara Gradiška i GVP Nova Sela (prema Bosni i Hercegovini), GVP Karasovići (prema Crnoj Gori), GVP Zračna luka Zagreb te GVP Luka Rijeka i GVP Luka Ploče.

Za obavljanje veterinarskih pregleda pošiljaka nezapakiranih proizvoda životinjskog podrijetla odobrene su jedino GVP Bajakovo i GVP Stara Gradiška.

Geografski položaj graničnih veterinarskih postaja Republike Hrvatske:

Prethodna najava dolaska pošiljke proizvoda na GVP

U skladu s člankom 2. **Uredbe Komisije (EZ) br. 136/2004** osoba odgovorna za pošiljku (uvoznik ili njegov zastupnik) obvezna je prijaviti ulaznoj GVP prispijeće pošiljke proizvoda životinjskog podrijetla prije njenog fizičkog dolaska na područje Europske unije/Republike Hrvatske.

Pošiljka se najavljuje na obrascu ZVDU propisanom u Prilogu III. **Uredbe Komisije (EZ) br. 136/2004** putem **TRACES sustava** ili, ukoliko proizvodi ulaze na područje Europske unije preko GVP Republike Hrvatske, pošiljku je moguće najaviti (osim putem TRACES sustava) i na obrascu objavljenom na mrežnoj stranici Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane.

Obrazac za prethodnu najavu pošiljke potrebno je e –poštom ili putem faksa dostaviti ulaznoj GVP.

Obrazac za prethodnu najavu pošiljke proizvoda životinjskog podrijetla dostupan je preko sljedeće poveznice:

<http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/veteInspekcija/GVI/Obrasac%20za%20prednavu%20pošiljke%20proizvoda.pdf>

Kontakt podaci GVP Republike Hrvatske dostupni su na sljedećoj mrežnoj stranici Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane:

<http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/veteInspekcija/11mj%202015%20GVP%20-%20BIP.pdf>

Budući da u zakonodavstvu Europske unije nije navedeno točno vremensko razdoblje u kojem je osoba odgovorna za pošiljku obvezna unaprijed obavijestiti ulaznu GVP o dolasku pošiljke proizvoda životinjskog podrijetla, u skladu sa preporukama Opće uprave za zaštitu zdravlja i potrošača preporučuje se da se ulazna GVP bude unaprijed obaviještena o dolasku pošiljke:

- u pomorskim lukama najmanje jedan radni dan prije dolaska pošiljke,
 - u slučaju dolaska pošiljke trajektima neposredno prije dolaska trajekta,
- u zračnim lukama, u slučaju dugih letova, četiri sata prije dolaska zrakoplova a u slučaju kratkih letova u trenutku polijetanja zrakoplova s prethodne zračna luke,
- u cestovnom i željezničkim prometu ,12 sati prije dolaska pošiljke.

Prekršajne odredbe

Ukoliko osoba odgovorna za pošiljku ne najavi pošiljku proizvoda ulaznoj GVP prije fizičkog dolaska pošiljke na područje Republike Hrvatske to predstavlja postupanje protivno važećim veterinarskim propisima te granični veterinarski inspektor prema osobi odgovornoj za pošiljku poduzima zaštitne mjere u skladu s odredbama propisanim u članku 166. Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“ [82/2013](#); [148/2013](#)).

Veterinarski pregledi

Sve pošiljke proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih ljudskoj potrošnji koje se unose na područje Europske unije iz trećih zemalja podliježu potpunom veterinarskom pregledu na ulaznoj GVP u skladu s odredbama [Direktive Vijeća \(EZ\) br. 97/78](#). U Republici Hrvatskoj odredbe Direktive su preuzete Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla iz trećih zemalja u prometu preko granice Republike Hrvatske („Narodne novine“ [113/2013](#)).

Provođenje službenog uzorkovanja pošiljaka proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih ljudskoj potrošnji prilikom uvoza

Tijekom obavljanja veterinarskog pregleda prilikom uvoza, granični veterinarski inspektor može obaviti službeno uzorkovanje pošiljke proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih ljudskoj potrošnji u svrhu laboratorijskih ispitivanja kako bi provjerio da li proizvodi udovoljavaju propisanim veterinarsko – zdravstvenim uvjetima za uvoz kako je to navedeno u veterinarskom certifikatu.

Ukoliko se uzorkovanja proizvoda provode prema Godišnjem planu uzorkovanja i analiza pošiljaka iz uvoza svi troškovi uzorkovanja i laboratorijskih ispitivanja se podmiruju iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Ukoliko se uzorkovanja pošiljaka proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih ljudskoj potrošnji provode na temelju nepravilnosti utvrđenih tijekom obavljanja veterinarskih pregleda sve troškove uzorkovanja i laboratorijskih ispitivanja snosi osoba odgovorna za pošiljku (uvoznik ili njegov zastupnik).

Visina pristojbe za obavljene veterinarske preglede

Visina pristojbe za obavljene veterinarski pregled pošiljaka mlijeka i mliječnih proizvoda pri uvozu propisana je u Poglavlju III. Priloga [Pravilnika o visini pristojbi za veterinarski pregled pošiljaka iz trećih zemalja \(„Narodne novine“ 8/2014\)](#).

Pristojba za obavljene veterinarski pregled pošiljaka, koji se obavlja noću, u dane državnih blagdana ili u neradne dane (subota i nedjelja), uvećava se za 50%.

Noćnim radom podrazumijeva se rad koji se obavlja u razdoblju od 22 sata do 6 sati sljedećeg dana.

II. VETERINARSKO – ZDRAVSTVENI UVJETI ZA UVOZ

Veterinarsko – zdravstveni uvjeti za stavljanje na tržište i uvoz mlijeka i mliječnih proizvoda propisani su u Odjeljku IX. Poglavlju I. Prilogu III. [Uredbe \(EZ\) br. 853/2004](#) i [Direktivi Vijeća \(EZ\) br. 2002/99](#).

U Republici Hrvatskoj odredbe [Direktive Vijeća \(EZ\) br. 2002/99](#) preuzete su Pravilnikom o uvjetima zdravlja životinja koji se primjenjuju na proizvodnju, preradu, stavljanje u promet i unošenje hrane životinjskog podrijetla („Narodne novine“ [75/09](#)).

Veterinarski certifikati

Sve pošiljke mlijeka i mliječnih proizvoda prilikom unosa iz trećih zemalja u Europsku uniju/Republiku Hrvatsku mora pratiti odgovarajući obrazac veterinarskog certifikata ovisno o:

- vrsti proizvoda;
- trećoj zemlji podrijetla, te
- stupnju termičke obrade sirovog mlijeka ili od njega dobivenih mliječnih proizvoda.

Obrasci veterinarskih certifikata propisani su u Prilogu II. [Uredbe Komisije \(EU\) br. 605/2010](#).

Veterinarski certifikat:

- izdaje nadležno tijelo treće zemlje podrijetla u skladu s odgovarajućim obrascem koji se upotrebljava za dotično sirovo mlijeko, kolostrum, mliječne proizvode ili proizvode na bazi kolostruma;
- mora sadržavati potvrde koje su potrebne za svaku treću zemlju i prema potrebi dodatna jamstva koja se zahtijevaju za treću zemlju izvoznicu;
- napisan na jeziku zemlje izvoznice, hrvatskom jeziku te u slučaju da Republika Hrvatska nije država članica preko koje se pošiljka unosi na područje Europske unije i na jeziku ulazne države članice u Europsku uniju,
- izdan i ovjeren od službenog veterinara treće zemlje odgovornog za provjeru i potvrdu da sirovo mlijeko, kolostrum, mliječni proizvodi ili proizvodi na bazi kolostruma ispunjavaju veterinarsko - zdravstvene uvjete utvrđene u Odjeljku IX. Poglavlju I. Prilogu III. [Uredbe \(EZ\) br. 853/2004](#) i [Direktivi Vijeća \(EZ\) br. 2002/99](#).

Izvornik veterinarskog certifikata mora pratiti pošiljku do ulazne GVP u Europsku uniju.

Obrasci veterinarskih certifikata

- **„Mlijeko-RM”** – veterinarski certifikat za sirovo mlijeko iz trećih zemalja ili njihovih dijelova odobrenih u stupcu A tablice iz Priloga I. [Uredbe Komisije \(EU\) br. 605/2010](#) namijenjeno za daljnju preradu u Europskoj uniji prije uporabe za prehranu ljudi:
- **„Mlijeko-RMP”** – veterinarski certifikat za mliječne proizvode dobivene od sirovog mlijeka za prehranu ljudi koji potječu iz trećih zemalja ili njihovih dijelova odobrenih u stupcu A tablice iz Priloga I. [Uredbe Komisije \(EU\) br. 605/2010](#) i namijenjeni su uvozu u Europsku uniju:
- **„Mlijeko-HTB”** – veterinarski certifikat za mliječne proizvode dobivene od kravljeg, ovčjeg, kozjeg i bivoljeg mlijeka za prehranu ljudi koji potječu iz trećih zemalja ili njihovih dijelova odobrenih u stupcu B tablice iz Priloga I. [Uredbe Komisije \(EU\) br. 605/2010](#) i namijenjeni su uvozu u Europsku uniju:
- **„Mlijeko-HTC”** – veterinarski certifikat za mliječne proizvode za prehranu ljudi koji potječu iz trećih zemalja ili njihovih dijelova odobrenih u stupcu C tablice iz Priloga I. [Uredbe Komisije \(EU\) br. 605/2010](#) i namijenjeni su uvozu u Europsku uniju:
- **„Kolostrum-C/CPB”** – veterinarski certifikat za kravljji, ovčji, kozji i bivolji kolostrum i za proizvode na osnovi kolostruma dobivene od kolostruma od istih vrsta za prehranu ljudi, koji potječu iz trećih zemalja ili njihovih dijelova navedenih u stupcu A tablice iz Priloga I. [Uredbe Komisije \(EU\) br. 605/2010](#) i namijenjeni su uvozu u Europsku uniju: